

เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม

ผลของการใช้โปรแกรมการให้ความรู้ทางสุขภาพของ
พยาบาลเวชปฏิบัติชุมชนต่อความรู้ ทศนคติ และ
การปฏิบัติของครอบครัวผู้ดูแลผู้ป่วยโรคซึมเศร้า

THE EFFECTS OF COMMUNITY NURSE PRACTITIONER'S HEALTH
EDUCATIONAL PROGRAM ON THE KNOWLEDGE, ATTITUDE
AND PRACTICE IN FAMILY CAREGIVERS OF PATIENTS
WITH DEPRESSION

ชญารักษ์ มิ่งขวัญใจ

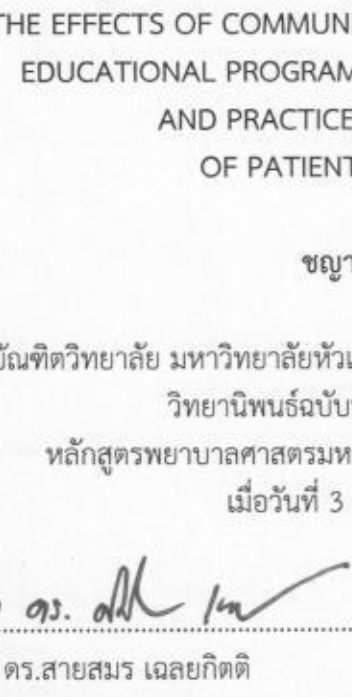
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
พ.ศ. 2558

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ผลของการใช้โปรแกรมการให้ความรู้ทางสุขภาพของพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน
ต่อความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติของครอบครัวผู้ดูแลผู้ป่วยโรคซึมเศร้า
THE EFFECTS OF COMMUNITY NURSE PRACTITIONER'S HEALTH
EDUCATIONAL PROGRAM ON THE KNOWLEDGE, ATTITUDE
AND PRACTICE IN FAMILY CAREGIVERS
OF PATIENTS WITH DEPRESSION

ชญาภัช มิ่งขวัญใจ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ตรวจสอบและอนุมัติให้
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน)
เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ. 2557

.....

พันเอกหญิง ดร.สายสมร เฉลยภิตติ
ประธานกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

.....

อาจารย์ ดร.ชญาภา ประเสริฐทรง
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

.....

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวีศักดิ์ กลิผล
กรรมการ

.....

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวีศักดิ์ กลิผล
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

.....

อาจารย์ ดร.ชญาภา ประเสริฐทรง
กรรมการ

.....

อาจารย์ ดร.กมลทิพย์ ช้างธรรมเนียม
กรรมการ

.....

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวีศักดิ์ กลิผล
ประธานหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
(การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน)

.....

รองศาสตราจารย์อิสยา จันทน์วิทยานุชิต
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

.....

รองศาสตราจารย์ ดร.วนิดา ดุรงค์ฤทธิชัย
คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์

ผลของการใช้โปรแกรมการให้ความรู้ทางสุขภาพของพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชนต่อความรู้ ทักษะ
และการปฏิบัติของครอบครัวผู้ดูแลผู้ป่วยโรคซึมเศร้า

ชญาภัส มิ่งขวัญใจ 544088

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: ชญาภา ประเสริฐทรง, กศ.ด. (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา)

ทวีศักดิ์ กสิผล, ประ.ด.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้โปรแกรมการให้ความรู้ทางสุขภาพของพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชนต่อความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติของครอบครัวผู้ดูแลผู้ป่วยโรคซึมเศร้า เป็นการศึกษากึ่งทดลอง กลุ่มตัวอย่าง คือ ครอบครัวผู้ดูแลผู้ป่วยโรคซึมเศร้า ของอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี จำนวน 30 คน และจับคู่ตามระดับการศึกษา จากนั้นสุ่มอย่างง่ายเข้าเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 15 คน กลุ่มทดลอง จัดทำโดยการเข้าร่วมโปรแกรมการให้ความรู้ทางสุขภาพ กลุ่มควบคุม จัดทำโดยการได้รับกิจกรรมการรักษาพยาบาลตามปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อมูลส่วนบุคคลของครอบครัวผู้ดูแล ความรู้ในการดูแลผู้ป่วยโรคซึมเศร้า ทักษะในการดูแลผู้ป่วยโรคซึมเศร้า และการปฏิบัติในการดูแลผู้ป่วยโรคซึมเศร้า 2) โปรแกรมการให้ความรู้ทางสุขภาพ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที การเก็บข้อมูลอยู่ระหว่างเดือนมิถุนายน-สิงหาคม 2557

ผลการวิจัยพบว่า

1. ครอบครัวผู้ดูแลผู้ป่วยโรคซึมเศร้าที่ได้เข้าร่วมโปรแกรมการให้ความรู้ทางสุขภาพ (กลุ่มทดลอง) มีความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติในการดูแลผู้ป่วยโรคซึมเศร้า ก่อนและหลังการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ครอบครัวผู้ดูแลผู้ป่วยโรคซึมเศร้าที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมการให้ความรู้ทางสุขภาพ (กลุ่มควบคุม) มีความรู้และการปฏิบัติในการดูแลผู้ป่วยโรคซึมเศร้า ก่อนและหลังการทดลองไม่แตกต่างกัน ส่วนทักษะในการดูแลผู้ป่วยโรคซึมเศร้า พบว่า ก่อนและหลังการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ครอบครัวผู้ดูแลผู้ป่วยโรคซึมเศร้าที่เข้าร่วมโปรแกรมการให้ความรู้ทางสุขภาพ (กลุ่มทดลอง) มีความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติในการดูแลผู้ป่วยโรคซึมเศร้า แตกต่างจากครอบครัวผู้ดูแลผู้ป่วยโรคซึมเศร้าที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมการให้ความรู้ทางสุขภาพ (กลุ่มควบคุม) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าการใช้โปรแกรมการให้ความรู้ทางสุขภาพกับครอบครัวผู้ดูแลผู้ป่วยโรคซึมเศร้า สามารถส่งเสริมให้ครอบครัวผู้ดูแลมีความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติในการดูแลผู้ป่วยโรคซึมเศร้าดีขึ้น

คำสำคัญ: การให้ความรู้ทางสุขภาพ ครอบครัวผู้ดูแล ผู้ป่วยโรคซึมเศร้า

THE EFFECTS OF COMMUNITY NURSE PRACTITIONER'S HEALTH EDUCATIONAL PROGRAM ON
THE KNOWLEDGE, ATTITUDE AND PRACTICE IN FAMILY CAREGIVERS
OF PATIENTS WITH DEPRESSION

CHAYAPAT MINGKWANJAI 544088

MASTER OF NURSING SCIENCE (COMMUNITY NURSE PRACTITIONER)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: CHADAPA PRASERTSONG, RN.Ed.D (COUNSELING PSYCHOLOGY)

TAWEESUK KASIPUL, Ph. D.

ABSTRACT

The purposes of this research was to study the effects of community nurse practitioner's health educational program on the knowledge, attitude and practice in family caregivers of patients with depression. This study was a quasi-experimental study which consisted of family caregivers of patients with depression in Khlong luang district, Pathum Thani province. Thirty samples were matched according to education and then using simple random sampling method into an experimental group and a control group. Each group had 15 family caregivers. The experimental group had been participated in the health educational program. The controlled group had been received treatment as an usual nursing activities. The research instruments were 1) a questionnaire containing personal information about family caregivers, knowledge in the care of patients with depression, attitude in the care of patients with depression and practices in the care of patients with depression. 2) the health educational program. The statistics were used in data analysis including percentage, mean, standard deviation and t test. Data collection had done during June - August 2014.

The research results were as follows:

1. Family caregivers of patients with depression, who participated in the health educational program (experimental group) on the knowledge, attitude and practices in the care of patients with depression, were significantly different before and after experiment. ($p = .01$)

2. Family caregivers of patients with depression, who did not participate in the health educational program (control group) on the knowledge and practices in the care of patients with depression were not significantly different before and after receiving usual nursing activities. The attitude in the care of patients with depression before and after experimental were different at a statistically significant level at .01 level.

3. Family caregivers of patients with depression, who participated in the health educational program (experimental group) on the knowledge, attitude and practices in the care of patients with depression were significantly from different family caregivers of patients with depression who did not participate in the health educational program (control group) ($P=.01$)

The results showed that the use of the health educational program in family caregivers of patients with depression could promote family caregivers to enhance knowledge, attitude and practices in the care of patients with depression more effective.

Keywords: health education, family caregivers, patients with depression

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ด้วยการได้รับความกรุณาจากอาจารย์ ดร.ชฎาภา ประเสริฐทรง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวีศักดิ์ กสิผล คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ได้คอยให้การสนับสนุนช่วยเหลือให้คำปรึกษา และชี้แนะแนวทางด้วยความปรารถนาดีอย่างสม่ำเสมอ ให้ความเมตตา รวมทั้งให้กำลังใจตลอดมา ทำให้ผู้วิจัยได้ทราบแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ และประสบการณ์ต่าง ๆ ในการทำวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยรู้สึกประทับใจและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ พันเอกหญิง ดร.สายสมร เฉลยกิตติ ประธานกรรมการ และอาจารย์ ดร.กมลทิพย์ ช้างธรรมเนียม กรรมการสอบปากเปล่า ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไข ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอกราบขอบพระคุณ นายแพทย์พลภัทร์ โล่เสถียรกิจ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกพร นทีธนสมบัติ และ นางอำพัน จารุทัสนางกูร ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือและให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงพยาบาลหนองเสือ และพยาบาลทุกท่าน ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการทดลองใช้เครื่องมือ ขอขอบพระคุณสาธารณสุขอำเภอคลองหลวง และผู้อำนวยการโรงพยาบาล คลองหลวง แพทย์หญิงชลนิสา รุ่งเรือง คุณสุภาพรรณ วงศ์เสาร์ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณณิชา ยศทวีทรัพย์ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ ที่ช่วยประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นที่ปรึกษาและให้กำลังใจตลอดมา ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่โรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพตำบลของอำเภอคลองหลวงทุกท่าน ที่ได้ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงกลุ่มตัวอย่าง และที่สำคัญที่สุดผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณกลุ่มตัวอย่างครอบครัวผู้ดูแลและผู้ป่วยโรคซึมเศร้าทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบระลึกถึงพระคุณของคุณพ่อสมบุญ คุณแม่ธันพร สีม่วง และขอขอบคุณ คุณณัฐภาค ระมะลี คุณฐานิตา สีก่อม ที่คอยสนับสนุน และเป็นกำลังใจ รวมทั้งให้ความช่วยเหลือมาโดยตลอด ขอขอบพระคุณ นายแพทย์เอื้อชาติ กาญจนพิทักษ์ และคุณสมปรารถนา นิพิวรรณ์ หัวหน้างานที่ให้โอกาสในการศึกษาครั้งนี้ ขอขอบคุณเพื่อนร่วมหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตทุกท่านที่มีส่วนช่วยเหลือ เอื้ออาทร และให้กำลังใจด้วยดีตลอดการศึกษา ขอขอบคุณพี่ ๆ น้อง ๆ และกัลยาณมิตรทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือ และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด นอกจากนี้ ยังมีผู้เกี่ยวข้องอีกหลายท่านที่ผู้วิจัยไม่ได้กล่าวถึง ณ ที่นี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ขอขอบคุณ ด้วยความรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง

ชฎาภักษ์ มิ่งขวัญใจ